

NÖTVÄCKAN

MEDLEMSBLAD & PROGRAM
NATURSKYDDSFÖRENINGEN
VÄXJÖKRETSEN
April 2021 – November 2021

Viktig information!

Gullviva. Foto Uno P.

På grund av risken att smittas av covid 19 kommer vi tills vidare att åka i egna bilar under våra exkursioner. Av samma anledning kommer vi inte heller att genomföra några aktiviteter inomhus förrän i september då vi hoppas att pandemin är under kontroll. Eftersom deltagarantalet är begränsat på aktiviteterna måste du anmäla dig i förväg.

Fagning på Tussudden. Söndag 11 april kl. 09.00

Vi är mycket stolta över vår slätteräng, men för att den skall fortsätta att hysa ett rikt växt- och djurliv krävs det hårt arbete. Därför är det viktigt att vi blir många som ställer upp den här dagen och hjälper till med att räfsa rent från gräs, löv och kvistar. Eftersom vi har fått kommunens landskapsvårdspris för vår skötsel av ängen kommer vi att bjuda på något gott till fiket.

*Samling: På ängen.
Anmälan görs senast 9
april till Uno Pettersson.*

Bytardag lördag 17 april kl. 13 - 17

Den här dagen kan du byta saker, fröer och sticklingar. På grund av smittorisken håller vi till utomhus vid Slånbärets kvarterslokal.

*Plats: Slånbärets
kvarterslokal,
Lillestadsvägen 99.
Ansvarig: Lotta Svensson.*

Lövskogsexkursion till Möckelsnäs

Söndag 25 april. kl. 08:00

Skogen i detta område är mycket intressant eftersom kombinationen av trädslag påminner om den som fanns under bronsåldern innan människan påverkade den. Här växer ek, lind, lönn, avenbok, bok och alm. Vid den här tiden blommar blåsippan, vitsippa, smånunneört, vårårt och lungört. På de gamla träden växer många intressanta lavar. Vi njuter också av den rika fågelkören under morgonen. Ledare: Sven G. Nilsson. Ta med fika.

*Samling: Parkeringen vid naturreservatet Krunan, Möckelsnäs.
Samarrangemang med Linnébygdens och Alvesta Naturskyddsförening.
Anmälan till Per Darell, 072-508 66 86 senast 22 april.*

Skogsexkursion Osaby.

Söndag 16 maj kl. 09:00

Skogen i Osaby förvaltas nu av en lokal stiftelse och kommer att skötas så att största möjliga naturvårdsnytta uppnås. Det innebär att andelen gran kommer att minska till förmån för lövträd och tall. Vi går en runda och tittar på olika typer av skog och tar del av planerna för framtidens skog på fastigheten. Samarrangemang med Osabystiftelsen och Alvesta Naturskyddsförening.

*Samling:
Reservatsparkeringen i Osaby. Anmälan till Uno Pettersson senast 12 maj.*

De vilda blommornas dag i Notteryds naturreservat.

Söndag 20 juni kl. 09:00

Den militära skjutbanan har på senare år successivt förvandlats till ett blomrikt ängsområde med ängsskallra, jungfrulin, liten blåklocka och prästrage. Efter att vi botaniserat här, tar vi en tur bort till vår slätteräng som ligger i närheten. Ta med fika.

*Samling:
Reservatsparkeringen.
Anmälan till Uno Pettersson senast 16 juni.*

I juni blommar jungfrulin och daggkäpa på vår äng. Foto Uno P.

Slätter på vår äng Tussudden.

Söndag 8 augusti kl.09.00.

Alla är välkomna att delta i slåttern på vår fina äng. De som inte är vana att hantera en lie kan hjälpa till genom att räfsa. Föreningen bjuder på mat och vi vill därför att du anmäler senast torsdag 5 augusti om du vill äta. Ring för vägbeskrivning. Ta med lie eller räfsa om du har.

Samling: På ängen.

Ansvariga: Ingemar Henriksson 072-235 34 44 och Uno Pettersson.

Skogens fåglar.

Måndag 6 september kl. 18:00.

Christer Johansson sitter i BirdLife Sveriges styrelse som skogsansvarig. Han har jobbat med skogsfrågor inom BirdLife och Göteborgs ornitologiska förening de sista 15 åren. Han tänker prata om vad som kännetecknar bra och dåliga skogar för fåglar samt vad som krävs för att vi skall få fågelrikare marker. Det blir lite om hur det går för skogsfåglarna med speciellt fokus på tjädern. Han kommer också att prata om vad vi i föreningen kan göra för att påverka utvecklingen i skogen samt ge specifika tips på hur detta kan göras i de småländska skogarna.

Plats: IOGT-NTO,

Sigfridssalen. Anmälan senast 2 september till Uno Pettersson.

Exkursjon hyggesfritt skogsbruk Högstorp.

Måndag 13 september kl. 17:30

Avverka träd och ha skogen kvar! Är det hyggesfria skogsbruket framtidens modell? Vi tror det. Växjö kommun som är en stor skogsägare prövar hyggesfritt på två områden. Denna afton visar de oss en av dessa skogar i närheten av Högstorp. Skogsansvarig Henrik Blomkvist och kommunekolog Janne Kohlemainen guidar.

Samling: Se hemsidan.

Anmälan till Uno Pettersson senast 9 september.

Bytardag.

Lördag 2 oktober kl. 13 - 17

Har du tröttnat på slit och släng-trenden? I så fall är det här ett unikt tillfälle att förnya garderoben. Plocka fram kläder som är hela och rena men som du inte längre använder och byt till dig något som du tycker om. Den här dagen kan du också byta saker, fröer och sticklingar.

Plats: Slånbärets

*kvartererslokal,
Lillestadsvägen 99.*

Ansvarig: Lotta Svensson.

Tussudden – Vår äng.

Sedan 1987 har Naturskyddsföreningen skött ängen som ligger utanför Notteryds by i Gårdsby socken. Vi arrenderar marken av Växjö stift som har inrättat ett kyrkoreservat, där förutom ängen även ett bokskogsområde ingår. Det som nu är ängen brukades från början av 1800-talet till ca 1940 av boende på torpet Lövudden, även kallat Tussudden. Området bestod då av mager slåtteräng och tre mindre åkerlappar, vilka man fortfarande kan urskilja formerna av. Efter att familjen som bodde i torpet flyttat därifrån revs snart huset och ladugården och marken betades en tid. Då betet upphörde någon gång på 1960-talet började området så småningom växa igen med enbuskar, björk och gran. I samband med den botaniska inventeringen för projekt Smålands Flora på 1980-talet upptäcktes att ängen, som den nu kom att kallas, hade betydande botaniska värden vilket ledde till att några medlemmar i Naturskyddsföreningens Växjö-krets beslöt att sätta stopp för igenväxningen. Efter godkännande från Stiftet kunde arbetet med att restaurera ängen starta och den har alltsedan dess hävdats genom årlig fagning på våren och lieslåtter i augusti.

På ängen växer flera arter som tydligt visar att marken har hävdats med bete och slåtter under lång tid. Slåttergubbe, svinrot, ängsvädd, jungfrulin, darrgräs, blåsuga och backmåra är några sådana växter. Också ett mindre bestånd med kattfot har lyckats hålla sig kvar liksom några plantor slåtterfibbla. Andra iögonfallande blommor är gulmåra, åkervädd, stor och liten blåklocka, sommarfibbla och gökärt. Intressant är också att det växer flera gamla oxlar i de steniga sluttningarna. Oxeln är ett träd som blivit alltmer sällsynt eftersom det saknar ekonomiskt värde och därmed röjs bort. I det gamla bondesamhället däremot var det ett värdefullt träd eftersom det hårda och sega träet kunde användas till mycket.

I april är det dags för fagning av ängen. Löv och gräs räfsas bort. Foto Uno P.

Den rika blomningen på ängen gör att insektslivet är mycket rikt och speciellt fjärilarna drar uppmärksamheten till sig. Typiska arter är slättergräsfjäril, silverstreckad pärlmorffjäril, skogsvitvinge, puktörneblåvinge, sorgmantel och mindre bastardsvärmare. Kopparödla, skogsödla och huggorm ses ibland och nere i sjön leker såväl åkergroda som vanlig groda. Den sällsynta hasselmusen har vi också sett vid ett tillfälle.

På och runt ängen finns ett rikt fågelliv med bl.a. svartvit flugsnappare, svarthätta, rödhake, gärdsmyg, grönfink och rödstjärt. Nedifrån Lövsjön hörs ofta rop från storlom och trana och från omgivningarna kan man om våren höra spillkråka och gröngöling. Det är ett hårt arbete att slå ängen och räfsa ihop höet och några av de senaste åren har vi inte varit tillräckligt med folk för att hinna med allt. Vi har då istället bränt gräset på nästföljande vår. Detta är en metod som i gamla tider framförallt användes på ljunghedar och annan mager växtlighet som man ville få bort för att gynna återväxten av friskt gräs. På blomrika ängsmarker fungerar metoden också, förutsatt att man inte bränner samma bit varje år.

Som en del i den kulturgärning som vi känner att vi utför vid skötseln av ängen är det viktigt att det skördade höet kommer till användning som foder åt olika djur. De år då vädret har varit gynnsamt för att torka höet har vi oftast lyckats få kontakt med djurägare som tacksamt har tagit emot det som foder åt hästar och får.

I början av året meddelades att "Naturskyddsföreningen i Växjö tilldelats kommunens landskapsvårdspris för 2020 för deras skötsel av slätterängen Tussudden." Naturligtvis var det med stor glädje vi mottog beskedet om detta pris. Det sporrar oss verkligen till att fortsätta vårt arbete med ängen till gagn för många växter, insekter och andra organismer. Det är av stor vikt att vi blir fler som hjälps åt med denna uppgift. I april och augusti finns det möjlighet att hjälpa till.

I augusti samlas vi för slåtter av ängen. Foto Uno P.

Tillverkning av miljövänliga produkter

Torsdagen 7 oktober kl. 18.00

Det är bra både för hälsan och miljön att inte använda kemikalier i vardagen. Vi provar på att tillverka miljövänliga bivaxdukar, deodorant och läppbalsam. Ta med ett par små glasburkar och egen fika. Material finns till självkostnadspris, annars ingen kostnad.

*Plats: Slånbärets
kvarterstokal,
Lillestadsvägen 99
Anmälan till Lena Lorén
senast 5 oktober. Max 12
deltagare.*

Naturskyddsföreningens arbete med skogsfrågor. Fokus på lövskog. Onsdag 13 oktober kl. 18:00

Linda Petersson är sakkunnig i skogsfrågor på Naturskyddsföreningen och jobbar dessutom med projekt vitryggig hackspett samt är samordnare för skogs nätverket.

Hon berättar om Naturskyddsföreningens arbete med skogsfrågor och på vilket sätt föreningen kan stötta de som engagerar sig för skogen runt om i landet. Dessutom kommer hon att tala om vilken betydelse våra lövskogar har för den biologiska mångfalden. Särskilt fokus kommer att vara på ek i landskapet.

*Plats: Sigfridssalen IOGT-
NTO. Anmälan senast 8
oktober till Eva Sahlström-
Malmberg.*

Skräpplockningsdag.

Söndagen 17 oktober kl. 10.00 - ca 12.00

Hjälpt naturen och plocka skräp med oss! När vi plockat färdigt avslutar vi med en gemensam fikastund. Naturskyddsföreningen bjuder. Vi plockar längs cykelvägarna vid Fagrabäck.

*Samling: Vid ingången till
Hemköp vid
Fagrabäcksrondellen
Anmälan görs senast 15
oktober till Lena Lorén.*

Skogsexkursion. Söndag 31 oktober

Skogsexkursion. 31 oktober. Mer information kommer på hemsidan.

Se hemsidan.

Skogen och klimatet

Måndag 8 november

Vilken betydelse har skogen för klimatet? Många frågor diskuteras. Vilken påverkan har hyggesbruk respektive hyggesfritt skogsbruk. Vad menas med att skogen binder kol. Vilken betydelse har kollagring i marken. Miljövetare Amanda Tas, medlem i skydda skogen hjälper oss att reda ut en del av dessa frågor. Föreläsningen äger rum i Alvesta.

*Anmälan till Per Darell
072-508 66 86*

*Mer detaljer se
Naturskyddsföreningen i
Alvestas hemsida*

Skogsprojektet - Skogen i Kronoberg

Allt fler förstår att det traditionella skogsbruket med kalavverkning är förödande för den biologiska mångfalden och negativ för klimatet. När naturskog ersätts med trädplantager av samma art och ålder går stora naturvärden förlorade. De högsta naturvärdena finns i den riktigt gamla skogen med stora träd och med mycket död ved. Denna form av skog är snart helt borta om den inte skyddas. Nytt tänkande och nya metoder för skogsbruk måste användas om vi vill ha en skog som är fungerande ekosystem, så att alla varelser kan dra nytta av skogen, både nu och i framtiden.

Skogsprojektet startades under 2020 som ett gemensamt projekt för Naturskyddsföreningarna i Växjö och Alvesta med syftet att informera om tillståndet skogen i Kronoberg och att verka för ett hållbart skogsbruk. Detta gör vi dels med hjälp av föredrag av kunniga personer som berättar om olika aspekter på skogen, tex skogens fåglar och lövträdens betydelse för skogen, dels med exkursioner till olika skogstyper där vi visar på kalhyggen, hyggesfritt skogsbruk och naturskog.

Inom projektet försöker vi även påverka makthavare och andra genom information via mail och insändare.

År 2020 kunde vi genomföra ett föredrag och en exkursion. Annat fick skjutas på pga pandemin. Under 2021 hoppas vi på bättre förutsättningar och har ett fullspäckat program.

Gammelskogen är spillkråkans och knärotens hemvist. Tall, gran och björk i kombination med död ved samt lingo och blåbär på marken gör att det är gott om insekter och andra organismer.. Foto Uno P.

Planterad 40-årig granskog. Mörk skog med bara lite Mossa på marken. Fattig på insekter och annat liv. Foto Uno P.

KONTAKTINFORMATION STYRELSEN 2021

FUNKTION	NAMN	TELEFON	E-POST
Arbetsutskottet Programgruppen	Uno Pettersson	070-588 56 14	uno_p@hotmail.com
Arbetsutskottet Kassör	Lars Carlsson	0707-19 41 00	larsolof.carlsson@gmail.com
Arbetsutskottet Programgruppen	Lena Lorén	076-136 32 25	lena.loren@telia.com
Ledamot Programgruppen	Eva Sahlström- Malmberg	073-084 60 45	malmberg.eva@gmail.com
Ledamot Sekreterare	Kerstin Allvin	072-310 69 14	kallvin61@gmail.com
Ledamot	Lotta Svensson	0474-350 20	tessla22@hotmail.com
Ledamot	Yvonne Teleberg	070-391 40 47	yvonneteleberg@hotmail.com
Ledamot	Inger Stark	070-509 93 81	inger_stark@telia.com
Ledamot	Lennart Adell Kind	076-104 08 40	lennart.adell.kind@gmail.com
Suppleant	Moa Fjällborg Tulek	070-725 66 18	moa_fjallborg@hotmail.com
Suppleant	Nina Giacomelli	073-330 17 94	nina.giacomelli@gmail.com
Suppleant	Elmina Bergstrand	070-147 91 65	elmina.bergstrand@hotmail.com
Suppleant	Linda Wigh	070-399 55 55	Linda.wigh@telia.com
Suppleant	Christer Pettersson	070-6184380	christer-p@telia.com
Suppleant	Maria Nilsson	073-182 01 82	maria.nilsson.cm@gmail.com

Programmet finns att ladda ned på kretsens hemsida. På hemsidan kan du fortlöpande läsa om våra aktiviteter och få information om olika projekt i föreningen. Där finns också en hel del länktips och kontaktinformation till oss i styrelsen. <http://vaxjo.naturskyddsforeningen.se>

Bli medlem i Naturskyddsföreningen! Enklast på naturskyddsforeningen.se/medlem.

Bidrag till kretsens verksamhet tas emot på Bankgiro 5158-7178.

Vill du hjälpa till med att övervaka sällsynta växter? Anmäl dig då till Floraväktarna. Vi åker ut ensamma eller i grupp och tittar till ett antal hotade växtarter. Kontakta Uno Pettersson, samordnare för Kronobergs län.

POSTADRESS:

Uno Pettersson
Vårloksvägen 7
352 51 Växjö

Naturskyddsföreningen
Växjö

Studie
främjandet